

Маліновська О.Я.,
к.е.н., доцент, доцент кафедри
економіки та менеджменту
Панас О. В., студент
Львівського національного університету
імені Івана Франка, Львів, Україна

ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Сьогодні в Україні набув розвитку новий тип управління, який домінує в розвинених країнах вже багато років, а саме - корпоративне управління. Корпоративна організація власності та функціонування переважної більшості великих і середніх промислових підприємств у вигляді відкритих та закритих акціонерних товариств виступає головним чинником формування цього типу управління. У сучасних умовах господарювання невід'ємною складовою політики економічного зростання та стабілізації має стати невідкладне реформування та вдосконалення системи корпоративного управління.

Корпоративне управління є одним з факторів конкурентоспроможності підприємств, видів економічної діяльності, секторів економіки, регіонів та держави загалом. Один із видів управління, а саме корпоративне управління, закладає основи процесів глобалізації та інтеграції не лише на мікрорівні, але й на макрорівні. Успішне корпоративне управління сприяє покращенню ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості і рентабельності підприємств, їх інноваційній спроможності, залученню іноземних інвестицій. Управління корпораціями є базисом, який забезпечує інноваційний розвиток держави. Вирішенню проблем корпоративного управління присвячено публікації багатьох вітчизняних та закордонних вчених. Зокрема, В.І. Лаптев досліджував особливості побудови системи органів управління акціонерного товариства та організації взаємодії між ними. А.Е. Воронкова, М.М. Баб'як, Е.Н. Коренєв, І.В. Мажура [1] розглядали корпоративну культуру та особливості корпоративного управління. Ряд інших науковців розглядали у своїх працях питання корпоративного управління в Україні.

Створений на основі приватизації державного майна підприємств, корпоративний сектор займає найвагоміше місце в українській економіці. На його частку припадає майже 75% ВВП.[2] Однак за роки реформ в Україні так і не створено необхідних передумов, які б сприяли утвердженню ефективних механізмів корпоративного управління. Аналіз свідчить[3], що залишається низькою прозорість більшості акціонерних товариств, спостерігається високий рівень тінізації окремих видів діяльності, а також незахищеність корпоративних прав акціонерів, досить поширені випадки відверто брутальних порушень прав акціонерів. Це переконливо свідчить про необхідність активізації наукових досліджень у даній сфері з метою виявлення тенденцій та напрямків удосконалення системи корпоративного управління. Про недосконалість системи корпоративного управління в Україні яскраво свідчать процеси незахищеності

прав власності акціонерів, рейдерство, поширення корпоративних конфліктів тощо.

В Україні, на відміну від розвинутих країн світу, масово поширене таке явище, як подвійне ведення реєстрів власників цінних паперів (акцій), що впливає на ефективність системи корпоративного управління та призводить до негативних соціально - економічних наслідків. Не існує ефективного зовнішнього корпоративного контролю в системі корпоративного управління у зв'язку із нерозвиненістю ринку цінних паперів (фондового ринку[4]). Як вважають багато фахівців з теорії та практики корпоративного управління, необхідними умовами для розвитку корпоративного управління в країнах є: створення прозорих ринків капіталу, які б пропонували підприємцям значні стимули та з прийнятними затратами приваблювали б інвестиції; захист прав власності та інтересів усіх акціонерів, а також зацікавлених осіб. Це дасть змогу ефективніше розподіляти ресурси, приймати рішення на користь акціонерних товариств та більш ефективно використовувати свої знання і навички менеджерам. Ефективна система корпоративного управління сприяє розвитку державного управління на основі верховенства права, ефективній інвестиційній політиці та розбудові ринкової інфраструктури.

На основі проведеного аналізу можна зробити висновки, що без ефективної системи корпоративного управління неможливо забезпечити подальший розвиток ринку цінних паперів та капіталу, підвищити ефективність акціонерних товариств. Також проблематика вдосконалення корпоративного управління як системи відносин між акціонерами, державою, органами управління, іншими зацікавленими особами, громадськістю є однією з актуальних у світовій економічній теорії та практиці. Якісна система корпоративного управління виступає умовою ефективної роботи акціонерних товариств, відкриває їм доступ на світові ринки капіталу, а також з точки зору ділової етики закріплює соціальні зобов'язання акціонерних товариств перед суспільством, тобто дає змогу сформуванню соціальної корпоративної відповідальності вітчизняних акціонерних товариств.

Українські корпоративні підприємства потребують додаткового наукового аналізу і переосмислення сучасні концептуальні підходи та принципи створення і розвитку ефективної системи корпоративного управління, зокрема необхідно:

- 1) виявити закономірності та тенденції розвитку системи корпоративного управління;
- 2) розробити методологічні підходи до оцінки ефективності корпоративного управління в сучасних умовах;
- 3) визначити перспективні напрямки підвищення ефективності управління корпоративними правами держави в акціонерних товариствах.

Список використаних джерел:

1. Корпорації: управління та культура: Монографія / А.Е. Воронкова, М.М. Баб'як, Е.Н. Коренев, І.В. Мажура; За ред. д.е.н., проф. А.Е. Воронкової. – Дрогобич: Вимір, 2006. –376 с.

2. Задихайло Д.В. Корпоративне управління / Д.В.Задихайло, О.Р. Кібенко, Г.В. Назарова. –Харків : Еспада, 2003. –688 с.
3. Небава М.І. Теорія корпоративного управління: вузлові питання / М.І.Небава. -К. : Центр навчальної літератури, 2004. -295с.
4. Корпоративне управління // www.nssmc.gov.ua.
5. Маліновська Ольга Ярославівна. Державне регулювання розвитку підприємництва в Україні : дис... канд. екон. наук: 08.02.03 / НАН України; Інститут регіональних досліджень. — Л., 2006. — 203арк. — Бібліогр.: арк. 171-192.

Маліновська О.Я., к.е.н, доцент
Пфістер Д.Г., студент
Львівський національний університет імені
Івана Франка, Львів, Україна

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

На даний час головним завданням державного управління є здатність державного апарату забезпечити відповідну якість управління, як на рівні політичного керівництва, так і на рівні публічного управління та адміністрування, підвищувати його ефективність і результативність не тільки з позицій управлінців, а й усіх громадян держави. Такий управлінський процес і визначається публічним управлінням та адмініструванням.

За визначенням Кілінга “Публічне управління – це пошук у найкращий спосіб використання ресурсів задля досягнення пріоритетних цілей державної політики” [1, с. 15]. Поява нової форми управління у публічній сфері була спричинена потребою модернізувати організаційні структури і процедури, які вони використовують, для того, щоб усі інституції публічної сфери працювали краще. Публічне управління стосується ефективного функціонування всієї системи політичних інституцій. У вітчизняному правовому полі в «Концепції реформування публічної адміністрації» закріплено поняття публічної служби, яка розглядається як професійна діяльність, визначена останньою редакцією Закону України «Про державну службу», основна мета якої полягає в якісному наданні публічних послуг громадянам на якісному рівні, відповідному європейським стандартам, забезпечення оптимального використання публічних коштів, своєчасного і адекватного реагування на соціально-економічні, зовнішньополітичні та інші виклики.

Отже, виходячи з вище сказаного, публічне управління – це сукупність безпосередніх взаємовідносин громадян, публічного та недержавного секторів, це планування і управління загальними справами міста, регіону, країни, це відносини, які включають офіційні інституції, неформальні домовленості, синтезований (людський, інтелектуальний, соціальний) капітал громадян

В кінці минулого сторіччя світове співтовариство прийшло до погодженої думки про те, що перехід до сталого розвитку суспільства стає єдиним розумним